

Színválasztás?

Köztudott, hogy Magyarországon nem olcsó az autó, és ráadásul több az igénylő, mint amennyi eladó gépkocsi van. Nem egy típusra másfél-két évig is várnak az emberek, s mindennek a tetőjébe még annyit sem köthetnek ki, hogy milyen színű legyen a kocsi. Az utóbbi időben már a színválasztáshoz sem hívja a MERCUR az ügyfeleket — mint ezt Sz. József panaszosunk tapasztalta. „Amikor elutaztam a kocsit átvenni, közölték velem, hogy csak sötétzöld van. Elsősorban azért nem szeretnék sötét színű kocsit, mert több teszt által bizonyított tény, hogy szürkületkor nagyobb a balesetveszély a sötét színű kocsikkal, mint a világos, vagy élénk színűekkel. Kérdeztem én, ha több mint 80 ezer forintot kifizetek, talán csak jogom van ahhoz a minimális kikötéshez, hogy milyen színű kocsiba illejek?”

Évek óta visszatérő panasza, néhány hónapja az „Autó-motor” szerkesztősége is közölt erről cikket. Abban egy nagyon értelmes javaslat volt — és éppen ezért részleteztük az ímént, nyilván nem mindenki problémáját jelentő írást —, mégpedig az: a kocsitípus megrendelésével egyidejűleg miért nem veszi fel a MERCUR azt az adatot is, hogy milyen színt kíván a vevő? Ha ezt tenné, feltehetőleg a gyáraktól is a közkeletesebb színeket kérhetné. Így pedig csak — nem minden keserűség nélkül — azt állapíthatják meg a MERCUR ügyfelei: aki monopóliumhelyzetben van, úgy játszhatsz a vevőkkel, ahogy neki tetszik.

Udvariassági leckék

Ezen a héten több olvasónk is tollat ragadott, hogy elmondja, milyen bántóan udvariatlanok, figyelmen kívül tudunk lenni egymáshoz. Már csak azért is szívesen foglalkozunk e témával, mert az az érzésünk, újból és újból meg kell „beszelnünk” olvasóinkkal, mennyivel könnyebb lenne az életünk, ha törődne egymással. Nem véletlen talán, hogy az udvariatlanság miatt főleg az idősebb korosztály panaszkodik, akiket, ha bántódás ér, még jobban kínozza a kellemetlen emlék. Szatymazi olvasónk, dr. Cs. Zoltán, annak szenteli levele sorait, hogy az üzletekben, éttermekben milyen kedvetlenül, sőt nem egyszer gorombán tárgyalnak a vevőkkel, vendégekkel. Mint elmondja, gyakran jár külföldre, és neki fáj, hogy ezt kell leírnia: másutt udvariassabbak egymással az emberek. Egy vállalatit sofőr fia, hogy lassacskán a bal kezében kell tartania egy villáskulcsot, hogy alkalmasint ő is „hatásosan” fenyegetőzhessen, hiszen az már szinte a

vandálság határait súrolja, amit gépkocsivezetők egymással az utakon művelnek. „Az ember azt hinné, hogy csupa idegbeteg ül az autókban, szó sincs a legkisebb elnézésről sem, s az már csak a legenyhébb kifejezés valakire, aki hibát vét, vagy figyelmetlen, hogy „mazsola”. Hamarosan odáig jutunk, hogy a legkisebb bajnál, esetleges koccanásnál az utasok ugyan megmenekülnek, de a sofőrök agyoncsapják egymást?” — kérdezi. Bizony, nem minden tanulás nélkül való sorok ezek. Az már pedig viccnek is jó, amit éppen tegnap tapasztaltunk az egyik szegedi villamosmegállóban. Néhány fiatal előre tessékelt az idősebb utasokat a felszárlásnál, s mikor rájuk került volna a sor, hogy fellepjenek a villamosra, a kalauz rájuk ripakodott: „Na, mi lesz, fiatalok, az öregek már mind föl tudtak szállni, csak maguk nem?” Ja, hovatovább, fel sem tételezzük egymásról, hogy udvariasak is tudunk lenni.

Halló, rádió!

Tanácsunkat kéri Lakatos Ferenc (Kacsu u. 8.), mégpedig nem kisebb ügyben, mint hogy 1250 forintért vett táskarádiója lassan kifut a garanciális időből, de állandóan rossz. Utóbb például, két hónap alatt hatszor javították a Gelkában. Úgy véljük, jogos panaszosunk kérdése: ennyi pénzért lehet-e bővíteni eladni?

Ha pedig tiszta véletlen, hogy egy ilyen hibás készülék is kikerül a gyárból, akkor csak azzal kösörülhetik ki a csorbát, ha olvasónkat kártalanítják, vagy kicserélik a készüléket. Ez ügyben forduljon panaszával a megyei tanács vb kereskedelmi

osztályának kereskedelmi felügyelőségéhez.

Több tarjáni olvasónk kérte már tőlünk, segítsük megoldani azt a gondjukat, hogy képtelenek rádiót hallgatni az alatt az idő alatt, amíg az épülő házakban működő gépekkel dolgoznak. Feltehetőleg nincs rajtuk szűrőberendezés, s emiatt recsegnek a rádiók. Egyik panaszosunk leírja, hogy kétségbeesve szaladt drága készülékével a Gelkához, ahol — csodák-csodája — hibátlanul működött a rádió. A posta-műszakiak segítségét kéri ez ügyben a tarjániak!

Szerkesztői üzenetek

Török Imréné (Gyík utca 16.): Kérjük, forduljon panaszával a fűszerüzletet vezető vállalathoz.

Bójai Mihály (Róna utca 8.) és több felsővárosi olvasónknak: Takács Máté városi főépítésznek a Felsővárosi jövőjéről, fejlesztési tervéről tartott előadására valóban a hallgatóság nagy része nem jutott be. Ezért lapunk külön cikkben fog az ott elhangzott kérdésekkel foglalkozni.

Tóth József és több levélíró (Algyó): Kérdésükkel szíveskedjenek a DÉGÁZ-hoz fordulni.

Lakatos István (Bokor utca 9.): Panaszlevelét továbbítottuk a városi tanács vb építési, közlekedési osztályához. Intézkedést és választ tőlük kap.

Szegediek a dunántúli művésztelepeken

Az idei, az ötödik Siklósvillányi Művésztelep zárásának alkalmából — május 15-től október 15-ig dolgoznak az elhagyott kőbánya területén hazai és külföldi szobrászművészek — a Baranya megyei tanács kétnapos tanácskozássra hívta meg a művészeket, a bányák igazgatóit a szlovák és lengyel képzőművészek szövetségének küldöttét és a hazai alkotótelepek vezetőit.

A tanácskozás résztvevőit megtekintették a villányi bányát, az elkészült szobro-

Pert nyertek a lakók Új szellőzőberendezést szerel a Megyeszer

Egy dologban mindenképpen: tizenkét tarjáni magasházban ezekben a napokban kicserélik vagy kicserélték azt a hasznavehetetlen szerkezetet, amely be- és ki-kapcsolja, „vezérli” a szellőztető berendezések tetőn elhelyezett motorjait, s ezáltal a lakásokból a ventilátorok elszívják a rossz levegőt, a kellemetlen illatot. Egyszerűen ami nélkül nagyon jól megvagyunk. Persze nem kényelmi szempont ez, hiszen a panelházakban létfontosságú a mesterséges szellőztetés, a konyhai gázégéstermékek elvezetése, a robbanásveszély miatt is.

Nyolc emelet „káposzta”

De miért kell ennek külön örövendeni? Hisz az építőknek kötelességük olyan lakásokat, házakat készíteni, amely véd a természet viszontagságaitól, s amelyekben jól érzi magát az ember. És nincs veszélyben.

Ám a dolog nem ilyen egyszerű: eredetileg meglehetősen bizonytalan szerkezetek — most már kimondhatjuk: alkalmatlan szerkezetek — kerültek a házakba. Sok száz család csak azt érezte, hogy valami nincs rendben: ha az első emeleten kelkáposztát főzött a háziasszony, azt még a nyolcadik emeleten is kénytelenek voltak tudomásul venni. Nem beszélve másról. Na de fátylat a műltra, mert ennek a helyzetnek vége. A Pécsi Megyeszer Vállalat — amely eredetileg a sikertelen szerkezeteket készítette és felszerelte, mint mondtam, új, korszerű automatikával helyettesíti a régiakat.

Háromezer embernek

Az igazsághoz azonban valami még hozzátartozik, s ezért érdemes az ügy. Az említett vállalat nem azért szánta magát erre a munkára, mert a házak nem szellőztek, és a lakók panaszkodtak, á, dehogyan. Több mint fél évig hiába volt a kérés, könyörgés, rábeszélés, veszekedés, a pécsi válasz a rideg elutasítás volt. Míg nem az egyik tarjáni lakásszövetkezetnek, illetve a Szegedi Beruházási Vállalatnak eszébe nem jutott: döntőbíráskodás előtt, perrel próbálja elérni azt, amit nem sikerült szép szóval. Nos, a per befejeződött, s a Pécsi Megyeszer — szerel! Pert nyertek a lakók. Tizenkét lakóházban, tizenkétszer

nyolcvan család — legkevesebb háromezer ember.

Van lehetőség

S amiért ezt itt leírom — az a bizakodás miatt van. Talán ezen az úton-módon elérhetnénk a többi, sajnos nem kevésbé kellemetlen hiba kijavítását: a fűtésrendszer, a tetőszigetelés megjavítását. Azt, hogy a tarjáni, korszerűnek mondott házak valóban védjenek az időjárás viszontagságaitól, mert a tarjáni épületekre is jellemzőek a hazai építőipar szokványos hibái: az ablakok, ajtók nem zárnak elég pontosan, a házak szélső lakásaiban, és a tizedik emeleten akkor is hideg van, amikor a belső lakásokban ablakot kell nyitni. A vízvezeték nem lehet javítani, egyes házakban csak úgy, ha egy egész részrendszerből leeresztik a vizet...

Hát ezért mondtam el a szellőzés-ügyet, azért, mert van mód és lehetőség a rimánkodáson kívül is, mint ahogy a Szegedi Beruházási Vállalat sok ezer ember érdekében dicséretes leleménnyel célhoz ért.

Matkó István

Az évad első operabemutatója előtt Beszélgetés a színház zenei főrendezőjével

Pénteken este kerül sor az új színházi évad első operapremierjére, Verdi egyik legnépszerűbb, legeszebb művének, a Traviatának bemutatására. Az előadás érdekessége, hogy a szegedi közönség ekkor találkozik először a színház új főrendezőjével, Horváth Zoltánnal. Milyen elvek vezették a főrendezőt első szegedi munkájában, milyen előadási- és játéktílust kíván megteremteni vagy folytatni a gazdag zenei hagyományú szegedi színházban? — erről beszélgettünk Horváth Zoltánnal a késő délutánba hajló próbák egyik szünetében.

— A Traviatával nem először találkozom. Rendeztém már Debrecenben és Pécsen is. Mégis izgalommal készülök a premierre, hiszen számomra új a közönség. Kollégáimat, munkatársaimat, az operistákat persze már jól ismerem. Egyrésztük még a főiskoláról, másokkal különféle színpadokon dolgoztam együtt. Jó érzés újra találkozni — dolgozni velük. Konvencionális kijelentésnek tűnhet, de nagyon őszintén gondolom: a szegedi opera remek együttes.

— A Traviata több, mint száz éve született: azóta megváltozott a világ. A rendezés hogyan akarja közelíteni a mához, a mai nézőhöz az operát?

— Vagyis mi az, ami eb-

ben a műben ma érdekes? Azt hiszem, mindenekelőtt a kívülrekesztettség állapota. Az a szituáció, ami az egész dráma alapja: arról az emberről, arról a nőről, akit a társadalom nem tart magához méltónak, kiderül, igazabb, nemesebb, mint akik nem fogadják be. Kézenfekvő lenne — ma ez divat — aktualizálni a művet, hogy közelebb hozzuk a mához. Ha például egy amerikai rendezés — mondfolytatni a gazdag zenei hagyomány — néger énekesnővel mutatná be Violetta szerepét, magát a kirekesztettség állapotát a mai néző számára nyilván szemléletesebben éreztetné, mint az eredeti dráma. Az ilyenfajta aktualizálás azonban magától értetődően ellentétes lenne az operával, Verdi érzelmekre ható nemes egyszerűségű műsikájával.

— A Traviata esetében ez az út járhatatlan. Mi sem követjük. Mit gondolunk mi fontosnak? Szerintünk a közönséget a kívülrekesztettséggel kapcsolatban az az emberi magatartás érdekli, amely a legtöbbre, még életének feláldozására is képes azért, akit szeret. Ez a fajta emberi nemeslelkűség az, amivel ez az opera képes a legnagyobb drámai hatást, a katarzist elérni felidézni.

— Persze egyáltalán nem arra törekszünk, hogy a közönség megfáradjon Violetta. Az előadás hatása akkor alakul szándékai szerint, ha a nézők nem könnyeznek, hanem rádöbbennek annak az emberi nemeslelkűségnek a nagyságára, amellyel egyébként a mai hétköznapiak is van alkalmuk találkozni.

— Milyen lesz a szereposztás?

— Violetta szerepét a bemutatón Horváth Eszter énekli. Alfréd Réti Csaba, Germont György Gyimesi Kálmán. A kisebb szerepekben Turján Vilmát, Halmi Lászlót, Gregor Józsefet, Halmagyi Mihályt és Gortva Irént láthatja a közönség. Az előadást Szalátsy István vezényli.

T. S.

Ö. L.

Válasz két levélre — a tápai búcsú ürügyén

Riportot írtunk nemrégiben a tápai búcsúról: a hagyományos falusi ünnepről, az egyházi szertartásról, a mézeskalácsos, céllövöldés délutáni szórakozásról. Hangulatokat idézett az írás, életképet adott a sajátos falusi eseményről. Aztán másnap kaptunk egy levelet, és tegnapelőtt még egyet. Arról panaszkodott bennünk két idős olvasónk, hogy a szerző megsértette vallásos érzésében; egy-két, nem odaillő jelzővel kicsúfolta meggyőződését.

Nem ilyen leveleket szokott kapni a szerkesztőség, hiszen vallásos és nem vallásos emberek ügyében százszor és ezer-szer járnak el munkatársaink, megelégedésre.

De időzzünk keveset a szemrehányásnál. Könnyen rátaláltunk a riportban a kifogásolt jelzőkre — és nem esett nehezünk-re a belátás: a munkában megfáradt öregekről szebben szoktunk beszélni, nagyobb szeretettel és elismeréssel. A vallásos emberek sem szoktunk gúnyolódni, hiszen az emberiség is, és elveink is, azt parancsolják, hogy jóin-

dulatú magyarázó, felvilágosító szóval terjesszük korunk tudományos világnevezet. Más a világképünk, de együtt munkálkodunk a szocialista építkezésben, és tiszteljük a lelkiismereti szabadságot, kommunista pártunkon kívül emberi magánügyként kezeljük a vallásosságot. Az élet száz és száz más dolgában értünk szót a vallásos emberekkel.

Nem kellene most erről beszélni, ha két-három szerencsétlen szó nem jön ki cikkírónk tolla alól. De ha már így történt, meg kell mondani: távol állt tőlünk a csúfolódás szándéka — jóllehet, azt szelügyében százszor és ezer-szer járnak el munkatársaink, megelégedésre. De időzzünk keveset a szemrehányásnál. Könnyen rátaláltunk a riportban a kifogásolt jelzőkre — és nem esett nehezünk-re a belátás: a munkában megfáradt öregekről szebben szoktunk beszélni, nagyobb szeretettel és elismeréssel. A vallásos emberek sem szoktunk gúnyolódni, hiszen az emberiség is, és elveink is, azt parancsolják, hogy jóin-